

ด่วนที่สุด

ที่ (รธน) ๕๓๐/๒๕๖๐

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตแก้ไขคำตกหล่นในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ (รธน) ๕๒๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. และได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีถ้อยคำที่ตกหล่นจึงขอแก้ไขคำตกหล่นในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ดังนี้

๑. “มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ได้รับเอกสารแล้ว

ผู้รับ.....

51.6.60

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มิไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๒ วรรคสี่ มาตรา ๑๓ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๔ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

๒. “มาตรา ๑๓ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนั้นจะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามีเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงสองคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าผู้ตรวจการแผ่นดินประกอบด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

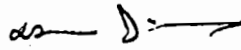
ในกรณีที่สรรหาเพิ่มเติมตามวรรคสาม ให้มีขึ้นทันทีที่แต่ขอรับขอสมัครสมัครสรรหาชุดเดิมขึ้นผู้ตั้งเห็นชอบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ”

๓. “มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิและให้ดำเนินการสรรหาใหม่ *พิเศษให้พ้นจากตำแหน่งมาตรา ๑๔ บรรทัดที่ ๖๖ ใช้บังคับโดยอนุโลม*”

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)

ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๙๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๙๗

ด่วนที่สุด

ที่ (รธน) ๕๒๖ / ๒๕๖๐

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(๒) รายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(๓) การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบของร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
(๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการร่าง
รัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ฉบับ ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสร็จแล้ว ดังปรากฏรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) พร้อมนี้ได้ส่งสรุปผลการรับ
ฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
แล้ว ดังปรากฏรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

นอกจากนี้ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ก่อนการตรากฎหมาย
ทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้จัดทำเอกสารการวิเคราะห์ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย
และวิเคราะห์ผลกระทบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓)

อนึ่ง ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๑๒ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องมีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติด้วยนั้น คณะกรรมการจึงขอเสนอเอกสารบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๔)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๙๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๙๗

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ผู้ตรวจการแผ่นดิน” หมายความว่า ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ข้อบังคับ ระเบียบ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ และเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี

และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีการกำหนด ขั้นตอนการดำเนินงานไว้ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่ามิผู้กระทำการ อันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ แจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสามคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการ แผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลา ไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน

(๒) ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี จำนวนหนึ่งคน

ลักษณะการมีประสบการณ์ และกิจการอันเป็นสาธารณะตาม (๒) ให้เป็นไปตาม ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการที่จะได้บุคคล ที่มีประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๑๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ดิตยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอน

สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริต

ต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงาน ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย อาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐาน เป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ

หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการศึกษา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการศึกษา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนน

เท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนน ครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะ คัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มิไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้น ให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณี ที่ต้องสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหา ในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา

มาตรา ๑๒ ในการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือ เพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรม ทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหา จากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น และเพื่อประโยชน์ แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับ หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้อง สรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการ สรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับ ความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงสองคน ก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าผู้ตรวจการแผ่นดินประกอบด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ในการสรรหาเพิ่มเติมตามวรรคสาม ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ชุดเดิมเป็นผู้ดำเนินการ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดิน และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินโดยที่ยังมิได้ พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิและให้ดำเนินการสรรหาใหม่ และให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสี่ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร หรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหา เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหา ที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะที่พิจารณาและวินิจฉัย มิได้

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้เป็นรายครั้งที่มา ประชุมในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราสูงสุดที่ทางราชการเคยกำหนดสำหรับคณะกรรมการคณะหนึ่งคณะใด

มาตรา ๑๗ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่แทน

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ตามมาตรา ๑๐

เมื่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินให้พ้นจากตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

ในกรณีที่มีปัญหาว่าผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ให้ป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งอาวุโสสูงสุดทำหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในระหว่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่เพียงคนเดียว จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ ไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนและหากไม่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนวันที่ผู้ตรวจการแผ่นดินครบวาระ แต่ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๑๙ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่ไม่ถึงสองคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวให้ครบสามคน โดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจการแผ่นดินได้จนกว่าผู้ตรวจการแผ่นดินที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติให้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

(๒) แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่าผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น

(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกันหารือและวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วย

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) หรือ (๓) ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีความผิด ดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแจ้ง การร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทาง ของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) ออกระเบียบหรือประกาศอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การออกระเบียบตาม (๒) และ (๔) ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอน โดยไม่จำเป็น เกิดความล่าช้า หรือขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งต้องไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร หรือมีลักษณะเป็นการมุ่งหมายที่จะกล่าวหาหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในส่วนที่เกี่ยวกับการแจ้งหรือการร้องเรียน ต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มีลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นเรื่องการขอให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียน เป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต้องทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจดังต่อไปนี้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น

(๑) ให้นำหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไบนั้นมิได้อยู่ในความครอบงำของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทนผู้ตรวจการแผ่นดินได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะเลขาธิการหรือรองเลขาธิการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหากบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก

มาตรา ๒๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน
(๑) การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญนี้

(๒) การปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ วรรคสาม

(๓) การเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายตามมาตรา ๒๒ (๑)

(๔) การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๒ (๓)

(๕) การเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองตามมาตรา ๒๓

(๖) การรายงานการไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน
หรือการส่งเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๔

(๗) การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ตามมาตรา ๓๖ (๓)

(๘) การออกข้อกำหนดทางจริยธรรมตามมาตรา ๔๓

(๙) การกำหนดคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของเลขาธิการ

อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามมาตรา ๔๕

(๑๐) การกำหนดกิจการที่มีผลต่อการปฏิบัติการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ตามมาตรา ๔๘

(๑๑) การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๔๙ และการให้ความเห็นชอบ
งบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งการอนุมัติการใช้จ่ายเงินของสำนักงานตามมาตรา ๕๐

(๑๒) การพิจารณาการรับทรัพย์สินที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลาง
ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามมาตรา ๕๑

(๑๓) การออกระเบียบ ประกาศ หรือการอื่นใดที่พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้เป็นไปตามมติหรือต้องได้รับความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑๔) การอื่นใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินตกลงร่วมกัน

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด ผู้ตรวจการแผ่นดิน
จะขอให้สำนักงานจางบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้
ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
แทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง
ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
ไว้ให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทน ของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้ง
อนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงาน
ของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๙ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๐ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง เท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ

ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้นให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๐ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย ให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

หมวด ๒

การดำเนินการตามหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๓๒ เมื่อความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม ว่าบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชน โดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใดด้วยความรอบคอบ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัด

หรือระดับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ต่อไป เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น

ก่อนการเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความสามารถ และอุปสรรคของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการตามแนวทางที่เสนอแนะประกอบด้วย

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๔ (๒) ก็ได้

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ วรรคสอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวัน ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจแก้ไขได้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกก็ได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้ว โดยจะขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหน่วยงานของรัฐนั้นยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจดำเนินการได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคนั้นโดยเร็ว และเมื่อได้ข้อยุติประการใดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามข้อยุตินั้น ในกรณีที่ไมอาจหาข้อยุติได้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการดำเนินการตามข้อยุติหรือตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระดับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่บุคคลใด ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะนั้นภายในสามสิบวัน เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวจะขัดต่อกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาสามสิบวันดังกล่าว และให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน

หารี้อร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติโดยเร็วต่อไป และให้นำความในมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากหน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าหนึ่งของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานพร้อมข้อเสนอแนะให้คณะรัฐมนตรี ทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยเร็ว โดยผู้ตรวจการแผ่นดินจะรายงานให้รัฐสภาและเผยแพร่ ให้ประชาชนทราบด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใด เป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่จะขจัด ความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกได้ตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องนั้นมีกฎหมายกำหนดให้มีการร้องทุกข์ หรืออุทธรณ์ไว้แล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการ ทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลหรือการดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นดำเนินการต่อไป แต่ทั้งนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจแสวงหา ข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือขั้นตอน การปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบได้

(๓) ในกรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจ ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตมิชอบ ให้ส่งเรื่อง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องจากผู้ตรวจการ แผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา

(๑) เรื่องที่เป็นนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่เป็นนโยบายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีผลให้มีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการปรับปรุง กฎหมายหรือกฎที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

(๓) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๔) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบ ผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๕) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว

(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

(๘) เรื่องอื่นตามมติที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด
ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๓๘ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการดำเนินการตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๖ หรือการไม่รับพิจารณาหรือยุติเรื่องตามมาตรา ๓๗ ให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ โดยในกรณีที่ไม่นับว่าพิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้ระบุเหตุผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

มาตรา ๓๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้แทนอาจมาแถลงรายงานประจำปีต่อรัฐสภาด้วยก็ได้
ความในวรรคหนึ่งไม่เป็นการตัดอำนาจผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะรายงานให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภา หรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่อง เพราะเป็นกรณีเร่งด่วนหรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กระทำการสรุปโดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น

หมวด ๓

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔๐ ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา กำกับดูแล และรับผิดชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๔๑ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินบรรลุภารกิจ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงาน
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงาน
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๔) ดำเนินการหรือส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ
หรือภาคเอกชน ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการ
ตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิถุหมายกำหนดหรือที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติ
มอบหมาย

มาตรา ๔๒ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจระเบียบ
หรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง
และค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นของเลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม
สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง
การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ
และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุ
ของสำนักงาน

(๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นซึ่งรวมถึงการจัดให้มีกองทุนสำรอง
เลี้ยงชีพแก่เลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่าย
เงินชดเชยในกรณีเลขาธิการดำรงตำแหน่งครบวาระ

(๖) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการได้มาซึ่งเลขาธิการ

(๗) การกำหนดรูปแบบและการแต่งเครื่องแบบของผู้ตรวจการแผ่นดิน
เลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๘) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงาน
หรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าว
ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตาม (๑) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า
และความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ
และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของพนักงานและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร โดยจะกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับ ดูแล
หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วยก็ได้

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

มาตรา ๔๔ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งตามมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีมติกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินประชุมร่วมกัน ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของที่ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔๕ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกินหกสิบปีในวันที่ได้รับแต่งตั้งและมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในขณะดำรงตำแหน่งเลขาธิการ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงาน ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๔๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๕
- (๔) ไม่สามารถทำงานได้เต็มเวลา
- (๕) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
- (๖) เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

มาตรา ๔๗ เลขาธิการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น และตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

การออกระเบียบตาม (๒) ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น
เกิดความล่าช้า หรือขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

มาตรา ๔๘ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ
เป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทนก็ได้
ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับงบประมาณ
ของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามที่
ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากผู้ตรวจการแผ่นดินก่อน

มาตรา ๔๙ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรร
เป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณ
รายจ่ายดังกล่าวให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง ประกอบด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้
ไม่เพียงพอ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณา
ของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
แจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

มาตรา ๕๐ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๔๙ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ตรวจการแผ่นดิน และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณ
ต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลาง
สั่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็น
ต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ

มาตรา ๕๑ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินการของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับมาตามมาตรา ๔๙
- (๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๓) ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สำนักงาน
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๕) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้น แก่ผู้อุทธรณ์ก็ได้

มาตรา ๕๒ รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมาย ว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ให้สำนักงานจัดทำรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งเสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีเมื่อสิ้นปีงบประมาณทุกปี

อสังหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานได้กรรมสิทธิ์มาไม่ว่าจากการซื้อหรือมีผู้ยกให้ ให้เป็นที่ราชพัสดุ แต่สำนักงานมีอำนาจในการปกครองดูแล ใช้ หรือหาประโยชน์ได้

มาตรา ๕๓ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิได้

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงาน เสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๒๕ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๕๗ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้ผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว หากศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดยังไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่จะแต่งตั้งผู้แทนมาในภายหลัง การแต่งตั้งดังกล่าวไม่มีผลให้การดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วต้องเสียไป

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย และเพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๑ ให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุลาออก

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินตามจำนวนที่ยังว่างอยู่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๗ วรรคสี่ หรือในกรณีที่ไม่มีประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และแจ้งให้ประธานวุฒิสภารับเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๕๙ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าประสงค์จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินทำสัญญาจ้างขึ้นโดยให้มีระยะเวลาการจ้างไม่เกินวาระที่จะต้องพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมติของผู้ตรวจการแผ่นดินในอันที่จะวินิจฉัยในการวินิจฉัยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาตามแนวทางของคณะกรรมการสรรหาที่วินิจฉัยไว้ตามมาตรา ๕๗

มาตรา ๖๐ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๑ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๒ ให้โอนบรรดากิจการและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งพนักงาน หรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสิทธิ และประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบ ที่ออกตามมาตรา ๔๒ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๓ การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนหรือการดำเนินการอื่นใด ตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

รายงานการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๑๓๐ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับมาตรา ๓๙ และมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ในการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ได้เชิญผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็น

๒. วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.) ได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.” ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๑๓-๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้ตรวจการแผ่นดิน อดีตผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนของกระทรวงต่าง ๆ ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

๓. จัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ (Website) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (http://cdc.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/draftconwebboard/index_answer.php?wcad=2&wtid=493&t=2) และได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวด้วย

๔. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่ได้รับมาสรุปและจัดทำเป็นประเด็นแล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๕. เมื่อได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสร็จ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำออกเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว

ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
หลักการ ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>เหตุผล โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๕) และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อกำหนดการได้มา หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณา และดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ วินิจฉัยรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>คำปรารภ โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับ มาตรา ๒๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติ ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้ อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อ สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ ในมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยแล้ว</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.”	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิก</p> <p>(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>(๒) พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒</p> <p>(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทต่อเงินของผู้นำเข้าและส่งออก ในองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>“ผู้ตรวจการแผ่นดิน” หมายความว่า ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย</p> <p>“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งบังคับ ระเบียบ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้บังคับกับกรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองด้วย</p> <p>“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ</p> <p>“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ และเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และให้บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบ</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองด้วย</p> <p>“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>“เลขธิการ” หมายความว่า เลขธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>๑. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ โดยรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้ โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว</p> <p>๒. ให้มีมาตรการ กระบวนการ หรือกลไก ในการรับทราบข้อมูลจากภาคประชาชน เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม และแจ้งให้ประชาชนรับทราบผลการตรวจสอบ</p> <p>๓. สนับสนุนให้มีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความสัมพันธ์กับการชดเชยระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ... ของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูป</p>	<p>บทบัญญัติในร่างมาตรา ๕ มีความสอดคล้องกับความเห็นในข้อ ๑ แล้ว</p> <p>บทบัญญัติในร่างมาตรา ๓๒ ที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินในกรณีที่พบเห็นหรือเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติในใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ เพื่อให้</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p> <p>ใต้ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะตก เป็นการค้าขายเป็นการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว</p> <p>ในการนี้ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเร่งได้ ถ้ามีกำหนดวิธีการใช้เป็นการเฉพาะ</p> <p>ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการกำหนดโทษทำเป็นประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง</p> <p>แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นขัดกับบทบัญญัติทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีข้อกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p> <p>ประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และร่างมาตรา ๓๘ ได้กำหนดให้มีกลไกในการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย แล้วนั้น มีความสอดคล้องกับความเห็นในข้อ ๒. แล้ว</p> <p>ความเห็นในข้อ ๓ มีใช้การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแจ้งการร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น เกิดความล่าช้า หรือขาดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนตามมาตรา ๕ วรรคสอง ด้วย รวมทั้งต้องมีการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบ ด้วยตามร่างมาตรา ๓๘ จึงมีความสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมามากแล้ว</p>
<p>แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นขัดกับบทบัญญัติทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีข้อกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย</p>	<p>นางสัมพันธ์รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>๑. ผู้ตรวจการแผ่นดินควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้ชัดเจน</p> <p>๒. ผู้ตรวจการแผ่นดินเมื่อรับเรื่องร้องเรียนแล้วต้องดำเนินการโดยพลันและแจ้งให้ผู้ร้องเรียนด้วย</p>	<p>ควรมีกำหนดเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนไว้โดยแต่ละเรื่องให้ใช้เวลาดำเนิน ๖ เดือน</p>
<p>แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นขัดกับบทบัญญัติทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งใดมีข้อกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย</p>	<p>นายชาติศิริ ศิริกาญจนพงศ์ (ประชาชนทั่วไป)</p>	<p>๖ เดือน</p>	<p>ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และร่างมาตรา ๓๘ ได้กำหนดให้มีกลไกในการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย แล้วนั้น มีความสอดคล้องกับความเห็นในข้อ ๒. แล้ว</p> <p>ความเห็นในข้อ ๓ มีใช้การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแจ้งการร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น เกิดความล่าช้า หรือขาดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนตามมาตรา ๕ วรรคสอง ด้วย รวมทั้งต้องมีการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบ ด้วยตามร่างมาตรา ๓๘ จึงมีความสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมามากแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า</p> <p>ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน</p> <p>เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางการร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๗ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
หมวด ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสามคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลดังต่อไปนี้ (๑) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานของราชการที่เทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่าไม่ต่ำกว่ากรรมการตามคณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน (๒) ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนหนึ่งคน ลักษณะการมีประสบการณ์ และกิจการอันเป็นสาธารณะตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการที่จะได้บุคคลที่มีประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	๑. คุณสมบัติของผู้ที่จะมาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ควรจำกัดเฉพาะกลุ่มข้าราชการเท่านั้น แต่ควรเปิดโอกาสให้มาจากกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ด้วย โดยระบุคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินเพิ่มเติมว่า “หรือสาขาอื่น” ด้วย ทั้งนี้ การสรรหากรรมการในองค์กรอิสระควรพิจารณาจากองค์ประกอบที่กระตือรือร้นและมีความสามารถเกี่ยวกับภารกิจขององค์กรอิสระแต่ละองค์กรเป็นสำคัญ การที่กรรมการในองค์กรอิสระมาจากกลุ่มข้าราชการ ย่อมทำให้ทัศนคติและแนวคิดของกรรมการในองค์กรอิสระมีลักษณะแบบราชการ ดังนั้น ผู้ที่จะเข้ามามีตำแหน่งในองค์กรอิสระจะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการเมืองและมีการเสนอขอบทความหรือแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตยด้วย	ความเห็นในข้อ ๑ ไม่อาจกำหนดไว้ได้ เนื่องจากจะขัดแย้งกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๘ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ยอมรับ และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่าห้าปี จำนวนสองคน และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนหนึ่งคน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
	งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	<p>๑. ต้องมีความรู้ความสามารถในงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ</p> <p>๒. ควรมีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง</p> <p>๓. การกำหนดให้ต้องดำรงตำแหน่งอธิบดีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี เป็นระยะเวลาที่นานเกินไป ควรกำหนดเป็นไม่น้อยกว่า ๓ ปี</p> <p>๔. มีประสบการณ์การทำงานด้านกฎหมาย โดยเคยเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองการประกอบวิชาชีพและประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี และได้รับการรับรองการประกอบวิชาชีพจากองค์กรวิชาชีพ</p> <p>๕. เคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินมาอย่างน้อย ๑๐ ปี การให้ภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์ (NGOs) เข้ามาจะไม่เข้าใจระบบการบริหารราชการแผ่นดินทำให้ตรวจสอบการบริหารราชการได้ยาก</p> <p>๖. ไม่เห็นด้วยกับการบัญญัติให้มาจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน</p>	<p>ความเห็นในข้อ ๒ เป็นข้อเสนอที่ไม่ใช่การดำเนินการที่จะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ความเห็นที่เสนอไม่อาจกำหนดไว้ได้ เนื่องจากจะเป็นการขัดแย้งต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๘ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินงานไม่น้อยกว่ายี่สิบปี จำนวนหนึ่งคน</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๙ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี</p> <p>(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า</p> <p>(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์</p> <p>(๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>กำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “มีความซื่อสัตย์สุจริต” ในที่ประชุม “พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดหรือคุณลักษณะของ “ความซื่อสัตย์สุจริต” เป็นที่ประจักษ์” ไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาสมัครรอบและแนวทางการชี้แจงในการพิจารณาเพื่อคัดสรรบุคคลให้มาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>การกำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “มีความซื่อสัตย์สุจริต” เป็นที่ประจักษ์ไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ เนื่องจากเป็นคำที่มีความหมายตามความหมายทั่วไปอยู่แล้ว และการพิจารณาว่าผู้ใดมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละบุคคลเป็นกรณีๆ ไป และควรให้คณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวได้อยู่แล้ว</p>
<p>มาตรา ๑๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด</p> <p>(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>๑. ไม่เป็นผู้ฝึกในกลุ่มบุคคลหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และเป็นบุคคลที่ไร้ความยุติธรรม</p> <p>๒. ต้องไม่เคยทำผิดกฎหมายที่มีโทษทางอาญา ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยทุกระดับความผิด</p>	<p>บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๐ มีความสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๕) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการ หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ</p> <p>(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือ นักบวช</p> <p>(๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิ เลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่</p> <p>(๗) วิกฤจจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ</p> <p>(๘) อยู่ระหว่างถูกกระงับการใช้สิทธิสมัคร รับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง</p> <p>(๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขัง อยู่โดยหมายของศาล</p> <p>(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริต ต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของ ศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษา อันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความ ผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมและ ปราบปรามการทุจริต</p> <p>(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่า กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความ</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำได้โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าย หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน</p> <p>ไม่ความผิดฐานฟอกเงิน</p> <p>(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง</p> <p>(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง</p> <p>(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการผู้มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย</p> <p>(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในคดีอาญา หรือกระทำความผิด</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง</p> <p>(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา</p> <p>(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา</p> <p>(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ</p> <p>(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด</p> <p>(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p> <p>(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๑๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย</p> <p>(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ</p> <p>(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ</p> <p>(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่ไม่ใช่ผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ</p> <p>ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขาธิการของคณะกรรมการการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา</p> <p>ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่ไม่ใช่ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเสนอชื่อบุคคล</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดคณะกรรมการสรรหากรรมการในองค์กรอิสระในแต่ละองค์กร โดยเฉพาะคณะกรรมการสรรหาที่มาจากบุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน ให้มีความชัดเจนว่าต้องเป็นคนคณะกรรมการชุดเดียวกัน บุคคลเดียวกัน หรือต่างบุคคลกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งกันจะเป็นกรรมการสรรหาไว้ล่วงหน้าในกรณีที่ดำเนินการทำหน้าที่ดังกล่าว</p>	<p>บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๑ ได้กำหนดคุณสมบัติและวิธีการคัดเลือกกรรมการสรรหาซึ่งเป็นบุคคลที่องค์กรอิสระแต่งตั้งไว้แล้ว รวมทั้งได้กำหนดไว้โดยชัดเจนแล้วว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๑๑ (๔) แล้ว จะเป็นการรับสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้ จึงสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก เลขานุการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกบุคคล ซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความ เข้าใจในภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้จะได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหา ต้องได้รับคะแนนเสียงเกินครึ่งหนึ่งของจำนวน ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียง เกินครึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการ คัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้ คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุ ให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้น จับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด สองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนน ครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มิผู้ได้รับคะแนนเสียง เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กร อิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้</p>		<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ในกรณีที่ไม่มีการตั้งแห่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีครบป่ม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาฯ ที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระยะว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยการสรรหาเท่าที่มีอยู่</p> <p>ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม</p> <p>ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้</p> <p>ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>๑. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไป ซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมเพื่อนำมาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>บทบัญญัติร่างมาตรา ๑๒ มีความสอดคล้องกับความเห็นในข้อ ๑ ที่เสนอมาแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>สังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาคำแนะนำการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปไปด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย</p> <p>ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย</p> <p>ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา</p> <p>ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>นอกจากการประกาศรับสมัครให้เกิดความชัดเจน</p> <p>๒. กำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญ ในการปฏิบัติหน้าที่และมีพฤติกรรมการทรงจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม” รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดหรือคุณลักษณะของบุคคลที่นำมาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินให้มีความชัดเจน</p> <p>๓. กำหนดนิยามและขอบเขตคำว่า “บุคคลที่มีความเหมาะสมทั่วไป” ให้ชัดเจนและมีรายละเอียดมากเพียงพอว่าหมายถึงบุคคลประเภทใด หรือมีคุณสมบัติอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาสามารถรอบและแนวทางที่ชัดเจนในการจัดสรรบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>ความเห็นตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ที่เสนอมานั้น คณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาคัดสรรเพื่อให้ได้บุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์ดังกล่าวไว้แล้ว และจะมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับกระบวนการสรรหาที่มีการกำหนดคุณสมบัติในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าการให้นิยามไว้ในกฎหมาย</p>
		<p>ต้องการให้ที่มาของผู้ตรวจการแผ่นดินมาจากการสมัครเข้ามามากกว่าให้สมาชิกวุฒิสภาเลือกเข้ามา</p>	<p>บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๒ กำหนดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๗ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๒๐๓ วรรคหก ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา โดยจะมาจากกรรมการประจำวุฒิสภาหรือการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย จึงสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมานี้แล้ว ส่วนกรณีที่ต้องเสนอให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๑๓ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบ ผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภา เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนั้นจะเข้ารับ สรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้ เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้น จากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบ ประชุมร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรง ตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่ง เป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแจ้งผลให้ ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังดำรง ตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงสองคน ก็ให้ ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธาน ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ และมีอไปรดเกล้า โปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้ตรวจการ</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		<p>กรกระทำ นั้น เป็นสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้อง</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>แผ่นดินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป พลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าผู้ตรวจการ แผ่นดินประกอบด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินเท่าที่มี อยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบ ตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว</p> <p>ในการสรรหาเพิ่มเติมตามวรรคสาม ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ สรรหาชุดเดิมเป็นผู้ดำเนินการ</p> <p>ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และเป็นผู้ลงนามรับสนอง พระบรมราชโองการ</p>			
<p>มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับความเห็นชอบจาก วุฒิสภาให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินโดยที่ยังมิได้ พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) หรือ อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิก ประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธาน วุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะนำ ความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้ตรวจการ แผ่นดิน ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายใน กำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่ และให้นำความใน มาตรา ๑๓ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด</p> <p>การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด</p> <p>การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย</p> <p>ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการสรรหาที่ถูกต้องโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยไม่ได้</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้เป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราสูงสุดที่ทางราชการเคยกำหนดสำหรับคณะกรรมการคณะหนึ่งคณะใด</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๑๗ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</p> <p>ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่แทน</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐</p> <p>เมื่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้พ้นจากตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย</p> <p>ในกรณีที่มิบัญญัติว่าผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธาน ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือมีแต่มาจากปฏิบัติ หน้าที่ได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งอาวุโสสูงสุด ทำหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในระหว่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจาก ตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปได้ แต่ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่ เพียงคนเดียว จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๒๖ ไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีความ จำเป็นเร่งด่วนและหากไม่ดำเนินการในเรื่อง ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่าง ร้ายแรง</p> <p>ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหา ผู้ตรวจการแผ่นดินใหม่ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ก่อนวันที่ผู้ตรวจการแผ่นดินครบวาระ แต่ถ้า ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ตำแหน่งว่างลง</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๑๙ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้างขาด</p> <p>หลักฐานตามวรรคหนึ่งให้ไปไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๒๐ ในกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้อง และมีผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่ไม่ถึงสองคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวให้ครบสามคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะผู้ตรวจการแผ่นดินได้จนกว่าผู้ตรวจการแผ่นดินที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๒๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้อง ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่ และการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินต้อง เป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม กล่าวหาญ และ ปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และ ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามมาตรฐานทาง จริยธรรม ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินจะเข้ารับการศึกษาหรือ อบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่ เป็นหลักหลักสูตรหรือโครงการที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีมติให้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับผู้ตรวจการ แผ่นดิน</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่ และอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความ ไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นการ ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ (๒)แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่า มีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>๑. จำนวน ๔๕ คน เชื่อว่าการเสนอแนะต่อ หน่วยงานของรัฐสามารถแก้ไขปัญหาค่าความ เดือดร้อนและไม่เป็นธรรมได้ ๒. จำนวน ๑๓ คน ไม่เชื่อว่าการเสนอแนะต่อ หน่วยงานของรัฐสามารถแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อนและไม่เป็นธรรมได้ ๓. จำนวน ๖๖ คน เห็นด้วยกับการที่ร่าง รัฐธรรมนูญกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่ และอำนาจในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการ ปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความ เดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน</p>	<p>ความเห็นตามข้อ ๑-๖ เกี่ยวกับหน้าที่ และอำนาจของผู้ตรวจการการแผ่นดิน ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๒ นั้น เห็นว่า การกำหนดหน้าที่และอำนาจ ของผู้ตรวจการแผ่นดินตามบทบัญญัติ ดังกล่าวเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการให้ เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๐ ความเห็นตามข้อ ๗ ไม่อาจกำหนดได้ เนื่องจากจะขัดแย้งกับบทบัญญัติใน รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ ที่บัญญัติให้ ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น</p> <p>(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๕ หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น</p> <p>การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จัดความمهือมล่า</p> <p>อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่มีจำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน</p> <p>ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อขอจัดความซ้าซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่</p>		<p>หรือเป็นการแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ</p> <p>๔. จำนวน ๓ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๓</p> <p>๕. จำนวน ๖๓ คน เห็นด้วยกับการที่ร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๕ หน้าที่ของรัฐ จะมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการใช้สิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการรวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๖. จำนวน ๘ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๕ เพราะ</p> <p>หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เป็นเชิงนโยบาย การติดตามตรวจสอบว่าปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามนโยบายหรือไม่เป็นเรื่องยาก</p> <p>๗. เสนอให้นำมาตรา ๒๗๙ และ มาตรา ๒๘๐ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาบัญญัติ</p> <p>๘. จำนวน ๒๒ คน เห็นว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามที่ร่างรัฐธรรมนูญบัญญัติมีความเหมือนกันกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัติ นอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน</p>	<p>ร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้น และมีเมื่อประกาศใช้บังคับแล้ว ให้ใช้บังคับแก่สมาชิกสภา และคณะรัฐมนตรีด้วยความเห็นตามข้อ ๘ และข้อ ๙ ซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับความซ้าซ้อนของหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๒๒ วรครสาม ได้กำหนดกลไกให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้าซ้อนกัน</p> <p>สำหรับการดำเนินการในกรณีที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้น ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อขอจัดความซ้าซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมกันหารือ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมกันหาข้อและวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วย</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>๘. จำนวน ๘๘ คน เห็นว่าต่างกัน เพราะการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะนำไปที่ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่กรณีกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการโดยเอกชนอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนรวม และละเมิดต่อผู้สัญญาต่างประเทศก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน อีกทั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นลักษณะการละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ในตัวแต่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในบางกรณีอาจไม่ใช้การละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p>	<p>และวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วยแล้ว</p>
<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>คณะกรรมการการเลือกตั้ง</p>	<p>ควรรนำมาตราการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของฝ่ายการเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องไปบังคับใช้กับข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจรัฐด้วย เนื่องจากข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ใช้อำนาจรัฐตามนโยบายของฝ่ายบริหารเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของฝ่ายการเมือง ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่มีมาตรฐานเดียวกัน</p>	<p>บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดหลักในการใช้บังคับทั้งแก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>
<p>คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ</p>	<p>เพิ่มเติมข้อความว่า “หรือกรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่นด้วย</p>	<p>บทบัญญัติในร่างมาตรา ๒๒ (๕) ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่กำหนดอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>	<p>บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๒๑ (๑) หรือ (๒) ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการฉ้อโกงไปนี้ (๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณา วินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ให้ใช้ถ้อยคำว่า “ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ แทนก็ได้ แล้วรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อนำเสนอประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัยต่อไปตาม</p>	<p>บทบัญญัติร่างมาตรา ๒๔ (๒) และร่าง มาตรา ๓๒ วรรคสาม ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๒๔ (๒) และร่าง</p>
<p>มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและไม่ซ้ำซ้อน</p>	<p>คณะกรรมการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>ให้ใช้ถ้อยคำว่า “ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ แทนก็ได้ แล้วรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อนำเสนอประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัยต่อไปตาม</p>	<p>บทบัญญัติร่างมาตรา ๒๔ (๒) และร่าง มาตรา ๓๒ วรรคสาม ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๒๔ (๒) และร่าง</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>กัน แต่ต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแจ้ง การร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง</p> <p>เบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>(๔) ออกระเบียบหรือประกาศอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>การออกระเบียบตาม (๒) และ (๔) ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นเกิดความล่าช้า หรือขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร หรือมีลักษณะเป็นการมุ่งหมายที่จะกล่าวด่าหาหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในส่วนของเกี่ยวกับการแจ้งหรือการร้องเรียน ต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มี</p>		<p>หลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด”</p>	<p>ตามมาตรา ๒๕ (๒) ก็ได้ มีความสอดคล้องกับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ลักษณะบังคับให้ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นเรื่องการขอให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งจำเป็นต่อทราบตัวบุคคลเพื่อประโยชน์การติดต่อขอข้อมูลหรือแจ้งผลการดำเนินการ</p> <p>มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น</p> <p>(๑) ให้นำหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา</p> <p>(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เคหสถานหรือสถานที่ที่จะเข้าไปนั้นมีได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ยินยอม ให้เข้าไปได้เมื่อมีหมายของศาล</p>	<p>คณะกรรมการ การเมือง สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ</p>	<p>กรณีให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือชี้แจงมานั้น ให้ใช้ถ้อยคำว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา .. (..) ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้เลขาธิการหรือรองเลขาธิการ เป็นผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ตรวจการแผ่นดินก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด”</p>	<p>บัพัญญัติในร่างมาตรา ๒๕ สอดคล้องกับความเป็นที่เสนอมาแล้ว</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทนผู้ตรวจการแผ่นดินได้ เว้นแต่การออกคำสั่งตาม (๑) ให้มอบหมายได้เฉพาะเลขาธิการหรือรองเลขาธิการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด</p> <p>ในการดำเนินการตาม (๒) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับ หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน ในการนี้ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับหรือร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>เพิ่มเติมข้อความว่า “ และหากผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่สองคน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่ปรึกษาราชการและเห็นชอบร่วมกันได้” เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่สามารถปฏิบัติงานได้</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๘ วรรคห้า ได้กำหนดให้ในระหว่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีกาดำเนินการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่เพียงคนเดียว จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามร่างมาตรา ๑๖ ไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนและหากไม่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจะก่อให้เกิด</p>
<p>มาตรา ๑๖ ในการนี้ตั้งต่อไปให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาราชการและเห็นชอบร่วมกัน</p> <p>(๑) การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติความพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๒) การปรึกษาราชการร่วมกับองค์กรอิสระอื่นหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ วรรคสาม</p> <p>(๓) การเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายตามมาตรา ๒๒ (๑)</p>	<p>คณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>เพิ่มเติมข้อความว่า “ และหากผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่สองคน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่ปรึกษาราชการและเห็นชอบร่วมกันได้” เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่สามารถปฏิบัติงานได้</p>	<p>ร่างมาตรา ๑๘ วรรคห้า ได้กำหนดให้ในระหว่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีกาดำเนินการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำหน้าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามผู้ตรวจการแผ่นดินเหลืออยู่เพียงคนเดียว จะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามร่างมาตรา ๑๖ ไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนและหากไม่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจะก่อให้เกิด</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๔) การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๒ (๓)</p> <p>(๕) การเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองตามมาตรา ๒๓</p> <p>(๖) การรายงานการไม่ปฏิบัติตาม ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการ แผ่นดิน หรือการส่งเรื่องให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และ มาตรา ๓๕</p> <p>(๗) การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินตามมาตรา ๓๖ (๓)</p> <p>(๘) การออกข้อกำหนดทางจริยธรรมตาม มาตรา ๔๓</p> <p>(๙) การกำหนดคุณวุฒิ ประสิทธิภาพ และความเชี่ยวชาญของเลขาธิการอันจะเป็น ประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตาม มาตรา ๔๕</p> <p>(๑๐) การกำหนดกิจการที่มีผลต่อการ ปฏิบัติภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม มาตรา ๔๘</p>		<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเสียหายอย่างร้ายแรง จึงสอดคล้อง กับความเห็นที่เสนอมาแล้ว</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>(๑๑) การเสนอของประธานสภาผู้แทนราษฎร มาตรา ๕๙ และการให้ความเห็นชอบของประธานสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งการอนุมัติการใช้จ่ายเงินของสำนักงานตามมาตรา ๕๐ (๑๒) การพิจารณาการรับทรัพย์สินที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามมาตรา ๕๑ (๑๓) การออกระเบียบ ประกาศ หรือการอื่นใดที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้เป็นไปตามมติหรือต้องได้รับความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน (๑๔) การอื่นใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินตกลงร่วมกัน</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๒๗ ในกรณีที่จะต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด ผู้ตรวจการแผ่นดินจะขอให้สำนักงานเจ้าพนักงานศาลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนิติการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
หลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทน ของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้ง อนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงาน ของอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด			
มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้เปิดเผยข้อมูล อันทำให้สามารถระบุตัวตนของ ผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มา เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือ ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล ผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๙ หากได้กระทำโดยสุจริต ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง หรือทางวินัย	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ	ในการตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐ ผู้ตรวจ ราชการของรัฐ และองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง จะต้องทำหน้าที่อย่างจริงจัง เพื่อให้ข้าราชการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจของรัฐทุก ตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ ไม่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย หากข้าราชการและพนักงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ละเอียดหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย	ร่างมาตรา ๒๒ ได้กำหนดให้การ ดำเนิน การตามหน้าที่และอำนาจ ของผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมุ่งหมายที่ จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ รวมทั้งในร่างมาตรา ๓๓ ร่างมาตรา ๓๕ ได้กำหนดกลไกการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๐ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุม เป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้รับเงินค่ารับรองหากจำเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี	ไม่มีผู้เสนอความเห็น	หรือแสวงหาผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือแสวงหาผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีโทษตามกฎหมายในอัตราสูงสุด ความผิดของโทษผู้ตรวจการแผ่นดิน ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ต้องได้รับโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาคือ ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	ดำเนินการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยไม่มีเหตุอันสมควรไว้แล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินอยู่ภายใต้การตรวจสอบและบังคับบัญชาโดยกฎหมาย เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นด้วยอยู่แล้ว ความเห็นที่เสนอมาเป็นการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาโดยทั่วไป ซึ่งไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
มาตรา ๓๐ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ได้รับเบี้ยประชุม เป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้รับเงินค่ารับรองหากจำเป็นรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๓๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนเป็นเงินซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ครบวาระ</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออก</p> <p>(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปี</p> <p>ในการคำนวณบำเหน็จตอบแทนนั้น ให้นำอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๓๐ คูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี</p> <p>สิทธิในบำเหน็จตอบแทนนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตาย ให้ตกให้แก่คู่สมรสและทายาทที่ได้แจ้งไว้ และถ้าการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของบำเหน็จตอบแทนที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>หมวด ๒</p> <p>การดำเนินการตามหน้าที่ ของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๓๒ เมื่อความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิ</p>	งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์	๑. จำนวน ๕๗ คน เห็นด้วยที่จะตั้งทำงานในลักษณะของการประสานงานแบบไม่เป็นทางการ	ความเห็นตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๑๑ เกี่ยวกับแนวทางการทำงานของ

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม ว่าบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมติกรมการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นการแก่ประชาชน โดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริง หรือดำเนินการอื่นในด้วยความรอบคอบ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ต่อไป เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อำนาจและนโยบายให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น</p>	<p>๒๕๖๐</p>	<p>และเป็นไปแบบกัลยาณมิตรกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนก่อนที่จะดำเนินการใช้อำนาจอย่างเป็นทางการตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้</p> <p>๒. จำนวน ๑๒ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๑ เพราะจะเกิดการช่วยเหลือสมยอมกัน ทำให้เกิดระบบอุปถัมภ์ของหน่วยงานรัฐ ทำให้อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินหย่อนยานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีความเป็นกลาง</p> <p>๓. จำนวน ๖๑ คน เห็นด้วยที่ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถที่จะใช้ดุลยพินิจหยิบยกเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าเด็กก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐขึ้นพิจารณาได้เองโดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องทุกข์หรือร้องเรียนจากประชาชน</p> <p>๔. จำนวน ๘ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๓ เพราะอาจทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจมากเกินไป</p> <p>๕. จำนวน ๕๐ คน เห็นด้วยที่ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการกำหนดมาตรการชั่วคราวหรือวิธีการชั่วคราว เพื่อคุ้มครองความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่ประชาชนได้รับ</p>	<p>ผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกับหน่วยงานอื่นนั้น ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดกลไกโดยมุ่งหมายที่จะกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นต้องเป็นไปในลักษณะกัลยาณมิตร เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการช่วยกันขจัดหรือระงับความเดือดร้อนเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศ</p> <p>ความเห็นตามข้อ ๓ และข้อ ๔ เกี่ยวกับอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในการขจัดหรือระงับความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน โดยร่างมาตรา ๓๒ กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชนและอำนาจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>ความเห็นตามข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๘ เกี่ยวกับอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ในการแสวงหาข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๔ (๒) ก็ได้</p>		<p>เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัติ นอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๖. จำนวน ๑๙ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๕ เนื่องจากเป็นอำนาจของศาลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นเพียงผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่มีความอำนาจในการลงโทษ และศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับวิธีการคุ้มครองชั่วคราวและได้สวนอุทธรณ์อยู่แล้ว</p> <p>๗. ผู้ตรวจการแผ่นดินควรเป็นพีเลียงให้ประชาชนในกรณีที่ประชาชนไม่รู้ว่าจะดำเนินการฟ้องร้องอย่างไร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินฟ้องร้องแทนเนื่องจากถ้าเป็นการกลับแก่งผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้กลับกรอกก่อน</p> <p>๘. ควรมีอำนาจที่จะชะลอการบังคับตามกฎหมายหรือให้คุ้มครองชั่วคราวได้ไม่เกิน ๓๐ วัน เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตรวจสอบสอบสวนให้เกิดความชัดเจนก่อนว่าผู้ร้องหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นฝ่ายผิด</p> <p>๙. จำนวน ๒๑ คน เห็นด้วยที่ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการฟ้องหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแทนประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับความไม่เป็นธรรมจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๑๐. จำนวน ๔๙ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๙ เพราะ</p>	<p>ในการกำหนดมาตรการชั่วคราวหรือวิธีการชั่วคราวนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้กำหนดกลไกดังกล่าวไว้ เนื่องจากเป็นกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของศาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว และผู้ตรวจการแผ่นดินก็มีหน้าที่และอำนาจที่จะแจ้งให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตามหน้าที่ได้ด้วยแล้ว</p> <p>ความเห็นตามข้อ ๗ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ เกี่ยวกับการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการฟ้องร้องนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจดำเนินการฟ้องร้องแทนประชาชน เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินจะมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาของส่วนรวมมากกว่าการแก้ไขทุกข์ของรายบุคคล แต่อย่างไรก็ดี กรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใดเป็นเรื่องที่อยู่เป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐอื่นที่จะจัด</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ</p>	<p>ในการแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ประชาชนผู้ตรวจการแผ่นดินจำเป็นต้องอาศัยการยอมรับและต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ การบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจฟ้องร้องแทนประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจะทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องกลายเป็นคู่กรณีกับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่สามารถ</p> <p>๑๑. การดำเนินการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่รัฐควรกระทำอย่างเป็นมิตร ไม่ควรใช้บุคลากรมากเกินไป</p> <p>๑. กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการกำหนดวิธีการชั่วคราวให้ระงับการกระทำฟ้องร้องคดีแก่เจ้าหน้าที่กระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมายรวมทั้งการกำหนดบทบัญญัติคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือพยานที่มาให้ข้อเท็จจริงกับผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย</p> <p>๒. กำหนดโครงสร้าง กฎเกณฑ์และมาตรการลงโทษ กรณีใช้มาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของประชาชน โดยประชาชนผู้ร้องเรียนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและอยู่ในพื้นที่อันเป็นมูลเหตุของการร้องเรียน และหากหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียนไม่ได้กระทำผิดตามที่มีการร้องเรียน ผู้ร้องเรียนจะต้องได้รับโทษตามที่</p>	<p>ความเดือดร้อนหรืออำนาจความเป็นธรรมได้ตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้น อยู่แล้วให้ดำเนินการส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป</p> <p>ความเห็นตามข้อ ๑ เกี่ยวกับอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในการกำหนดมาตรการชั่วคราวหรือวิธีการชั่วคราวนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้กำหนดกลไกดังกล่าวไว้ เนื่องจากเป็นกรณีที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจของศาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว และผู้ตรวจการแผ่นดินก็มีหน้าที่และอำนาจที่จะแจ้งให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตามหน้าที่ได้ด้วยแล้ว</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
		<p>กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนร้องเรียนและฟ้องหน่วยงานของรัฐ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร</p> <p>๓. เสนอประเด็นการปฏิรูปที่ควรจะมีบัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส ตามที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช... (ฉบับผ่านประชามติ) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๒๓๘</p>	<p>ความเห็นตามข้อ ๒ เกี่ยวกับ การป้องกันไม่ให้ประชาชนร้องเรียนและฟ้องหน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรนั้น ร่างมาตรา ๒๔ วิธีการในการแจ้งหรือการร้องเรียน เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดไว้แล้ว และหากเป็นการร้องเรียน โดยใช้สิทธิไม่สุจริต ร่างมาตรา ๓๗ (๕) ก็ได้กำหนดไว้แล้วว่ามิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา หรือให้ยุติเรื่อง ส่วนกรณีที่ผู้ร้องเรียน นำความอันเป็นเท็จมาร้องเรียนอาจต้องรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ ที่กำหนดว่า ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ความเห็นข้อ ๓ สอดคล้องกับร่าง มาตรา ๓๔ ที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินในกรณีที่พบเห็น</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ วรรคสอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับ ข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้มี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ	กำหนดให้การชี้อำนาจและการทำหน้าที่ของ ผู้ตรวจการแผ่นดินควรมีลักษณะเบ็ดเสร็จ ๑. ควรมีศูนย์บริการประชาชนที่ทำเนียบรัฐบาล ๒. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินควรมีห้องไว้ให้ คำปรึกษาแก่ประชาชน ๓. เสนอให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ ต่างจังหวัดหรือประจำภาค เพราะจะเป็นการ อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน	หรือเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือ ความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัติ นอกเหนือหน้าที่และอำนาจตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีการ ปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เป็นการแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็น หรือเกินสมควรแก่เหตุด้วยแล้ว ร่างมาตรา ๒๔ (๒) ได้กำหนดกลไกให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถออก ระเบียบเกี่ยวกับการแจ้งหรือการ ร้องเรียนซึ่งต้องไม่มีลักษณะเป็นการ สร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น เกิดความ ล่าช้า รวมทั้งต้องไม่เป็นการสร้างภาระ แก่ประชาชนเกินสมควร และต้อง ดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอ เรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นไป โดยสะดวกและรวดเร็ว จึงไม่จำเป็นต้อง กำหนดให้มีศูนย์บริการ หรือสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินที่ต่างจังหวัดหรือ ประจำภาคแต่อย่างใด ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญ นี้ได้กำหนดกลไกให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องปรึกษาหารือ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>การปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชน โดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวัน ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจแก้ไขได้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกก็ได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้ว โดยจะขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหน่วยงานของรัฐนั้นยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่การจะกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเพียงองค์กรเดียว ไม่สามารถกระทำได้นั้นเองจากจะเป็นการขัดหรือแย้งกับหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ</p>	<p>คณะกรรมการอธิการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>เด็ดขาดและเป็นที่สุดสามารถเข้าไปดำเนินการจัดการและแก้ไขข้อบกพร่องรวมทั้งการสั่งการหรือลงโทษผู้กระทำความผิดที่ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินได้</p>	<p>ร่วมกับหน่วยงานของรัฐก่อนมีการเสนอแนะ และกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่การจะกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเพียงองค์กรเดียว ไม่สามารถกระทำได้นั้นเองจากจะเป็นการขัดหรือแย้งกับหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งเห็นว่าข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจดำเนินการได้แม้ด้วยเหตุใด ให้เป็น</p>		<p>เดิมกำหนดหลักการว่า “ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอร่างกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวต่อรัฐสภาต่อไป” ควร</p>	<p>ความเห็นที่เสนอสอดคล้องกับถ้อยคำที่ใช้ในร่างมาตรา ๒๒ (๑) และร่างมาตรา ๓๓ แล้ว</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะแจ้งให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายในกำหนดเวลา ตามวรรคหนึ่ง และปรึกษาหารือร่วมกับ ผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรค นั้นโดยเร็ว และเมื่อได้ข้อยุติประการใดให้ หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามข้อยุตินั้น ในกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้ บังคับกับการดําเนินการตามข้อยุติหรือตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในหลักการดังกล่าวเป็นดังนี้ “ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอแนวทางการ ปรับปรุง หรือ แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือมติคณะรัฐมนตรี ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป”</p> <p>๑. ควรให้อำนาจผู้ตรวจการแผ่นดินในการ กำหนดบทลงโทษตามความเหมาะสมต่อความ เสียหายที่เกิดขึ้นและสมควรแก่เหตุ</p> <p>๒. จำนวน ๕๗ คน เห็นด้วยในกรณีที่หน่วยงาน ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตาม ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อ พิจารณาสั่งการตามความเห็นสมควรต่อไป</p> <p>๓. จำนวน ๑๔ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๒ เพราะ เมื่อไม่มีสภาพบังคับ ข้อเสนอแนะก็เป็นเพียง นามธรรมที่ไม่มีใครใส่ใจหรือปฏิบัติตาม ควรเพิ่ม อำนาจในการบังคับการให้หน่วยงานปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย หากไม่ ปฏิบัติตามควรมีบทลงโทษ</p>	<p>ความเห็นตามข้อ ๑ ไม่สอดคล้องกับ หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการ แผ่นดิน ซึ่งการจะกำหนดให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินมีอำนาจบังคับเสด็จเด็ดขาดเพียง องค์กรเดียวไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากจะเป็นการขัดหรือแย้งกับ หน้าที่และอำนาจศาลและองค์กรอื่น ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเห็นเกี่ยวกับสภาพบังคับในกรณีที่ หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบนี้ได้ กำหนดกลไกไว้แล้วว่า กรณีที่ หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตาม ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้า หน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่</p>
<p>นายศิริชัย เจตสุ (ประชาชนทั่วไป)</p>	<p>นายศิริชัย เจตสุ (ประชาชนทั่วไป)</p>	<p>ควรมีบทลงโทษกับหัวหน้าหน่วยงานหรือ เจ้าหน้าที่ หากไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ ตรวจการแผ่นดินภายในเวลาที่กำหนด ไม่เชื่อว่า เมื่อไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มีโทษ แต่ให้รายงานไปที่</p>	<p>ควรมีบทลงโทษกับหัวหน้าหน่วยงานหรือ เจ้าหน้าที่ หากไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ ตรวจการแผ่นดินภายในเวลาที่กำหนด ไม่เชื่อว่า เมื่อไม่ปฏิบัติตามก็ไม่มีโทษ แต่ให้รายงานไปที่</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็น ธรรมแก่บุคคลใด ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการให้เป็นไปตามค่าเสนอแนะนั้น ภายในสามสิบวัน เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงาน ของรัฐเห็นว่าการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ดังกล่าวจะขัดต่อกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้แจ้งให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบก่อนพ้นกำหนดเวลา สามสิบวันดังกล่าว และให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน หารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำข้อยุติโดยเร็วต่อไป และให้นำความใน มาตรา ๓๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐</p>	<p>นายกรัฐมนตรีหรือรัฐสภาเท่านั้น เพื่อไม่ให้ หน่วยงานใช้เป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงที่จะ แก้ไขปัญหาให้ประชาชน แต่หากหน่วยงาน เห็นว่าข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม ก็ให้ยื่นอุทธรณ์หรือ ยื่นฟ้องผู้ตรวจการแผ่นดิน ต่อศาลปกครองได้</p>	<p>ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและ ทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และ อำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงาน ของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการ สอบสวนของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ</p>
<p>๑. ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากข้าราชการในพื้นที่ถูกนำการเมือง ท้องถิ่นครอบงำ</p> <p>๒. ควรมีอำนาจสอบสวนทางวินัยเองได้โดย ไม่ต้องอาศัยคณะกรรมการในหน่วยงานที่มี ปัญหาเพราะอาจช่วยกันและล่าช้าหรือให้อำนาจ ออกมาตรการเร่งด่วน</p>			<p>ความเห็นข้อ ๑ เป็นปัญหาทางปฏิบัติ อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดกลไก และมาตรการเพื่อให้เกิดหน่วยงานของ รัฐปฏิบัติให้เป็นตามข้อเสนอแนะ ผู้ตรวจการแผ่นดินด้วยแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าช้อนกับอำนาจ หน้าที่ขององค์กรอื่น ดังนั้น ร่างมาตรา ๓๖ จึงกำหนดให้ในกรณีที่เป็นเรื่องที่ อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน ของรัฐอื่นที่จะจัดความเดือดร้อนหรือ อำนาจความเป็นธรรมได้ตามหน้าที่และ อำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ</p>	<p>คณะกรรมการ การเมือง สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ</p>	<p>กำหนดมาตรการการลงโทษบุคคลหรือหน่วยงาน ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขข้อบกพร่อง หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการ แผ่นดินโดยหน่วยงานของผู้ต้องดำเนินการตาม คำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินทุกกรณี</p>	<p>ความเห็นที่เสนอสอดคล้องกับกลไก ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๓๓ และ ร่างมาตรา ๓๔ ด้วยแล้ว</p>
<p>นายชาติศิริ ศิริกาญจนพงศ์ (ประชาชนทั่วไป)</p>	<p>ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามความเห็น หรือข้อเสนอนั้นของผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งยัง กระทำการอื่นใดให้ผู้ร้องเรียนหรือประชาชน ได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับความเสียหาย ยิ่งขึ้น ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรี ทราบเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เหมาะสมต่อไป</p>	<p>ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจเสนอเรื่อง วินิจฉัยแล้ว ส่งไปยังผู้บังคับบัญชาของ ข้าราชการที่มีปัญหาเพื่อให้มีการตรวจสอบทาง วินัยของข้าราชการ</p>	<p>ความเห็นที่เสนอสอดคล้องกับ ร่างมาตรา ๓๘ ที่ได้กำหนดกลไก ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการ ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากหน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานพร้อมข้อเสนอแนะให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยเร็ว โดยผู้ตรวจการแผ่นดินจะรายงานให้รัฐสภาและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วยก็ได้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว ส่วนกรณีการจะดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐนั้นหรือไม่ เป็นหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป
มาตรา ๓๖ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณีหรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่จะจัดความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกได้ตามหน้าที่และอำนาจ	งานสัมมนาที่รัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	<p>๑. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินควรทำงานร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพราะจะได้ทำงานคล่องตัวมากขึ้น</p> <p>๒. จำนวน ๔๐ คน เห็นด้วยที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ควรรับเรื่องร้องเรียนที่มีช่องทางความไม่ยุติธรรมได้ตามขั้นตอนของกฎหมาย หรือในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องร้องเรียนนั้นไว้แล้ว</p>	<p>ความเห็นในข้อ ๑ ซึ่งเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่นนั้น ได้มีการกำหนดเรื่องการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่นและกำหนดแนวทางการทำงานที่เข้าช้ข้อกันไว้แล้วในมาตรา ๖</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ในกรณีที่มีการดำเนินการในเรื่องนั้นมี กฎหมายกำหนดให้มีการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ ไว้แล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจต่อไป</p>		<p>หากพบในภายหลังว่าเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ พิจารณาแล้วยังไม่ได้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไข หรือเยียวยาตามขั้นตอนของกฎหมาย ก็ให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องเรียนนั้นไปยัง หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาตามขั้นตอนของ กฎหมายต่อไป</p>	<p>สำหรับความเห็นตามข้อ ๓ และข้อ ๔ นั้น เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมุ่งเน้นการแก้ไข ปัญหาในเชิงระบบมากกว่ารายการกรณี การที่มาตรา ๓๖ กำหนดให้ส่งเรื่องให้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามหน้าที่ และอำนาจก็ เพื่อให้ หน่วยงานที่มีหน้าที่ดังกล่าวอยู่แล้ว ดำเนินการบริหารจัดการหรือระงับความ เดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น และยังทำให้การทำงานไม่เกิดความ ซ้ำซ้อนกัน แต่อย่างไรก็ดี หากเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการ แก้ไขกฎหมาย กฎ หรือขั้นตอนการ ปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าว อย่างเป็นระบบได้ ผู้ตรวจการแผ่นดิน จะแสวงหาข้อเท็จจริงและศึกษาข้อมูล ในเรื่องนั้นต่อไปก็ได้</p>
<p>(๒) ในกรณีที่เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการทาง วินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการทางวินัย ในกรณีนั้นดำเนินการต่อไป แต่ทั้งนี้ผู้ตรวจการ แผ่นดินอาจแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น เพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไข กฎหมาย กฎ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบได้</p> <p>(๓) ในกรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่และอำนาจตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตหรือให้ส่ง เรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณา</p>	<p>สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ</p>	<p>๓. จำนวน ๓๐ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๒ เพราะ การเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนควรมี ช่องทางมากขึ้น ความทุกข์ร้อนของประชาชนนั้น ไม่อาจรื้อได้ ควรได้รับการเยียวยาโดยด่วน ผู้ตรวจการแผ่นดินควรรับเรื่องไว้ทุกประเภท บางกรณีนโยบายงานของรัฐปฏิบัติล่าช้ามาก ชาวบ้านไม่ได้รับการแก้ไขทุกข้อโดยเร็ว</p> <p>๔. การตรวจสอบของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ โปร่งใส มีการยุติเรื่องเรียนโดยมิชอบ หรือให้ ไปร้องเรียนหน่วยงานอื่นแทน</p>	<p>การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐควรมีมาตรการ ทางกฎหมายที่มีสภาพบังคับการตรวจสอบการ ใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรม โดยควรเสนอให้ แก้ไขและอัตราโทษในความผิดทุจริตคอร์รัปชัน โดยผู้ใดกระทำความผิดทุจริตคอร์รัปชันให้ลงโทษตาม เกณฑ์ตัวอย่าง ดังนี้</p> <p>-มูลค่าความเสียหายที่เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน</p> <p>เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่อง ทุจริตเป็นกรณีที่อยู่ในหน้าที่และ อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐแล้ว จึงไม่อาจ กำหนดตามความเห็นที่เสนอมาได้ใน</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
ดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี		จำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี -มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนเงินเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี -มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนเงินเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒๐ ปี -มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนเงินเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต -มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนเงินเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต้องระวางโทษประหารชีวิต	ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้
มาตรา ๓๗ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา (๑) เรื่องที่เป็นนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่เป็นนโยบายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีผลให้มีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรี (๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>หรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือ คำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็น การศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้ มีการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการยุติธรรม</p> <p>(๓) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๔) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ องค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กร อิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอ รับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับ เรื่องไว้ดำเนินการ</p> <p>(๕) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อ ประชาชนโดยส่วนรวม</p> <p>(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความ เดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสม แล้ว</p> <p>(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผล การพิจารณาแล้ว เว้นแต่จะปรากฏ พยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำ ให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป</p> <p>(๘) เรื่องอื่นตามมติที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนด</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
ในกรณีที่มีความปรากฏในภายหลังว่าเป็น เรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินสั่งยุติเรื่อง			
มาตรา ๓๘ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผล การดำเนินการตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๖ หรือการไม่รับพิจารณาหรือยุติเรื่องตาม มาตรา ๓๗ ให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องทราบ โดยในกรณีที่ไม่รับไว้ พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้ระบุเหตุผล ให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๓๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินทำรายงานประจำปีเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินสรุปปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และ เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้แทนออกแถลง รายงานประจำปีต่อรัฐสภาด้วยก็ได้ ความในวรรคหนึ่งไม่เป็นการตัดอำนาจ ผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะรายงานให้คณะรัฐมนตรี หรือรัฐสภา หรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เป็นพิเศษเฉพาะเรื่อง เพราะเป็นกรณีเร่งด่วน หรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการ แผ่นดิน	งานสัมมนาที่รัฐสภาเมื่อ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	<p>๑. จำนวน ๖๓ คน เห็นด้วยว่าหากคณะรัฐมนตรี ไม่พิจารณาสั่งการตามข้อเสนอแนะของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมี อำนาจในการเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา ดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป</p> <p>๒. จำนวน ๘ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๑ เพราะ เป็นดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร</p> <p>๓. จำนวน ๖๓ คน เห็นด้วยว่าควรกำหนดกลไก เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ สนับสนุนการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินใน ลักษณะของการเปิดโอกาสให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน สามารถที่จะจัดทำรายงานเกี่ยวกับแนวทางการ เสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือ ความไม่เป็นธรรมในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ</p>	<p>ความเห็นที่เสนอมาตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ จัดทำรายงานนั้น เห็นว่า บทบัญญัติ มาตรา ๓๙ ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินต้องทำรายงานประจำปีเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และ เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นประจำ ทุกปี โดยในกรณีเร่งด่วนหรือจะเป็น ประโยชน์ต่อการบริหารราชการ แผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะรายงาน ให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภาหรือ เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นพิเศษ เฉพาะเรื่องก็ได้ นั้น ก็ เพื่อให้ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาสามารถกำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานของ</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กระทำได้เป็นการสรุปโดยมิให้รายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น</p>		<p>ของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยไม่มีเหตุอันสมควรในลักษณะของการจัดทำรายงานต่อสาธารณะ (Public Report) เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างแรงกดดันทางสังคม (Social Pressure) ต่อกระบวนการแก้ไขกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ</p> <p>๔. จำนวน ๖ คน ไม่เห็นด้วยกับข้อ ๓ เพราะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและเสียเวลาในการเยียวยาแก้ไขปัญหาอื่น ๆ และบางกรณีเป็นการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายแต่การกดดันทางสังคมจะใช้ความรู้สึคนิยมเอียงไปด้านใดด้านหนึ่งซึ่งจะทำให้การแก้ปัญหาบิดเบือนจากข้อเท็จจริงที่ควรจะเป็น</p> <p>๕. ควรมีมาตรการในการบังคับใช้ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะ โดยมาตรการสุดท้ายควรแถลงต่อสื่อมวลชนเพื่อเปิดเผยให้สาธารณชนรับทราบ</p>	<p>ผู้ตรวจการแผ่นดิน และเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินได้</p> <p>สำหรับความเห็นตามข้อ ๕ ที่เสนอว่าควรมีมาตรการบังคับในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น มาตรา ๓๓๓ ได้กำหนดไว้แล้วว่าในการนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปรึกษาหารือร่วมกันแล้วไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตรวจการอย่างร้ายแรง และให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาเพื่อดำเนินการ</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
	คณะกรรมการสิทธิ การเมือง สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ	เสนอให้ตรา มาตรา ๔๐ (เดิม) ที่สำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอมา ที่กำหนดให้ในกรณีที่ คณะรัฐมนตรีไม่เห็นชอบด้วยตามความเห็นหรือ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะรัฐมนตรีตั้ง คณะกรรมการขึ้นโดยมีผู้แทนแต่ละฝ่ายจำนวน เท่ากันเพื่อให้ได้ข้อยุติเสียก่อน หากไม่สามารถ หาข้อยุติได้ให้พิจารณาดำเนินการตามความเห็น ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ออกทั้งมาตรา เนื่องจาก เป็นบทบัญญัติที่บังคับ รัฐมนตรีเกินกว่าที่ร่าง รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจผู้ตรวจการแผ่นดิน	ตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือ ว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็น สำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ร่างมาตรา ๓๓ วรรคสอง ได้กำหนด กลไกกรณี ที่หน่วยงานของรัฐ ไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐนั้นที่จะแจ้งให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินทราบภายในกำหนดเวลา และ ปรึกษาร่วมกันกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อ ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคนั้น โดยเร็ว และเมื่อได้ข้อยุติประการใดให้ หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามข้อ ยุตินั้น สำหรับกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติ ได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่ เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงสอดคล้องกับ ความเห็นที่ได้เสนอมาแล้ว

<p>คิงเพอร์ฟอร์แมนซ์ รابعการขององค์กร</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ส่งเสริม งบประมาณประจำปี ๒๐๑๖ (๑) ต่อหน่วยงาน (๑) นอกรอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔</p>
		<p>ไม่มีรายชื่อผู้เสนอ</p>	<p>และกฎหมายว่าด้วยเงินทุนและ การดำเนินงานกฎหมายว่าด้วย การเงินการคลังตามกฎหมายว่าด้วย สัญญาว่าด้วยการร่วมลงทุน กับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่า ด้วยสัญญาว่าด้วยการร่วม ลงทุนกับรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยการร่วม ลงทุนกับรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยการร่วม ลงทุนกับรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยการร่วม ลงทุนกับรัฐวิสาหกิจ</p>
<p>มติที่ประชุม</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ไม่มีรายชื่อผู้เสนอ</p>	<p>มาตรา ๑๑๓ ใน พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑๓ ใน พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๓ ใน พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และ สนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๔) ดำเนินการหรือส่งเสริมและสนับสนุน หรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือ ภาคเอกชน ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิกฎหมาย กำหนดหรือที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติ มอบหมาย</p>			
<p>มาตรา ๔๒ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือ ประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว</p> <p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินพิเศษพิเศษสำหรับตำแหน่งและค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นของเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจาก</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญ</p>
<p>ตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การ ลงโทษ สำหรับสิทธิการและพนักงานของ สำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้าง ลูกจ้างของสำนักงาน (๕) การบริหารจัดการการเงินและ ทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของ สำนักงาน (๕) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ อื่นซึ่งรวมถึงการจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แก่ลูกจ้าง พนักงานและลูกจ้างของ สำนักงาน และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการ จ่ายเงินชดเชยในกรณีสิทธิการดำรงตำแหน่ง ครบวาระ (๖) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการ ไต่มาซึ่งสิทธิการ (๗) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่ง เครื่องแบบของผู้ตรวจการแผ่นดิน สิทธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน (๘) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือ ควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานหรือการ บังคับบัญชาสิทธิการ พนักงานหรือลูกจ้าง ของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าว ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการตาม (๑) ต้องคำนึงถึง ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความ คล่องตัว</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพและความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของพนักงานและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย</p> <p>ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร โดยจะกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับ ดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์ หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วยก็ได้</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๔๓ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ทั้งนี้ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๔๔ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งตามมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีมติกำหนดให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>ในกรณีที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินประชุม ร่วมกัน ในเลขที่การทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ของผู้ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>มาตรา ๔๕ เลขที่การต้องเป็นผู้มีความ ซื่อสัตย์สุจริตเป็นผู้ประจำ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกินหกสิบปีในวันที่ได้รับแต่งตั้งและ มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในขณะดำรงตำแหน่ง เลขที่การ และมีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และ ความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การ ปฏิบัติงานของสำนักงานตามระเบียบที่ ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด</p> <p>เลขที่การมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๔๖ นอกจากการพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ เลขที่การพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๔๕</p> <p>(๔) ไม่สามารถทำงานได้เต็มเวลา</p> <p>(๕) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติให้พ้นจาก ตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะ ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่เลขที่การ</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>(๒) เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน สัญญาจ้าง</p> <p>มาตรา ๔๗ เสถียรภาพมีหน้าที่และ อำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไป ของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และ ให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลดเงินเดือนหรือ ค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พ้นงานหรือลูกจ้าง ของสำนักงาน ตลอดจนให้พ้นงานหรือลูกจ้าง ของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตาม ระเบียบของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับกรปฏิบัติงาน ของสำนักงานที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือ ประกาศหรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๓) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือ กฎหมายอื่น และตามผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนด</p> <p>การออกระเบียบตาม (๒) ต้องไม่มี ลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น เกิดความล่าช้า หรือขาดประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๕๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทนก็ได้ ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อภารกิจปฏิบัติภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากผู้ตรวจการแผ่นดินก่อน</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๕๙ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง ประกอบด้วย</p> <p>ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ ไม่เพียงพอ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของผู้แทนราษฎรได้โดยตรง</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ในการเสนอขออนุมัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p> <p>ในการเสนอขออนุมัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา) ๕๐ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบพระราชบัญญัติเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๙ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ตรวจการแผ่นดิน และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป</p> <p>การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการเฉพาะกรณี</p> <p>ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้สำนักงานส่งข้อมูลค่าขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งแจ้งให้แก่งานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๕๑ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงาน ประกอบด้วย</p> <p>(๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับมาตามมาตรา ๔๙</p> <p>(๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมหรือทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>(๓) ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่งาน</p> <p>(๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>(๕) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความจำเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้บริจาคให้ก็ได้</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๕๒ รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต่อนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น</p> <p>ให้สำนักงานจัดทำรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเมื่อสิ้นปีงบประมาณทุกปี</p> <p>อสังหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานได้กรรมสิทธิ์มาไม่ว่าจากการซื้อหรือผู้ยกให้ ให้เป็น</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
ที่ราชพัสดุ แต่สำนักงานมีอำนาจในการ ปกครองดูแล ใช้ หรือหาประโยชน์ได้ มาตรา ๕๓ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ ในความรับผิดชอบการบังคับคดี และผู้ใดจะยก อายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ไม่ได้	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท ของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้ จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดง ให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่า เพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชี ต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
หมวด ๔ บทกำหนดโทษ	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งตามมาตรา ๒๕ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p> <p>บทเฉพาะกาล</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๕๖ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งบังคับ บรตราที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๕๗ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ซึ่งบังคับให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีอยู่ผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดยังไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนได้ หรือในกรณีที่ไม่ผู้ใดผู้ใดในสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่จะแต่งตั้งผู้แทนในภายหลัง</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>การแต่งตั้งดังกล่าวไม่ผลให้การดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วต้องเสียไป</p> <p>ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากรยะเวลาดาวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหา มีคำวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหา มีคำวินิจฉัยและเพื่อประโยชน์ในการรับทำหน้าที่จทดแทนตามมาตรา ๓๑ ให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุ</p> <p>ลาออก</p> <p>คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด</p>			

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p>	<p>ผู้เสนอความเห็น</p>	<p>ความเห็นที่เสนอ</p>	<p>ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ยี่สิบรัฐธรรมนูญ</p>
<p>มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินตามจำนวนที่ยังว่างอยู่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๗</p> <p>ในกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๗ วรரசี หรือในกรณีที่ไม่มีประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับการเห็นชอบจากวุฒิสภาและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป</p>	<p>ไม่มีผู้เสนอความเห็น</p>		
<p>มาตรา ๕๙ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าประสงค์จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินทำสัญญาจ้างขึ้นโดยให้มีระยะเวลาการจ้างไม่เกินหกเดือนจะต้องพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒</p>			

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
<p>ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมติของผู้ตรวจการแผ่นดินในอันที่จะวินิจฉัย ในกรณีวินิจฉัยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาตามแนวทางของคณะกรรมการสรรหาที่วินิจฉัยไว้ตามมาตรา ๕๗</p>			
<p>มาตรา ๖๐ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๖๑ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)</p> <p>บรรดาศิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p>	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<p>มาตรา ๖๒ ให้โอนบรรดาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งพนักงานหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตาม มาตรา ๕๒ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		
<p>มาตรา ๖๓ การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนหรือการดำเนินการอื่นใดตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และ</p>	ไม่มีผู้เสนอความเห็น		

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. (มาตรา)	ผู้เสนอความเห็น	ความเห็นที่เสนอ	ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ
พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้			

การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ..... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐ (๕) และมาตรา ๒๖๗ (๗) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๒๒๘ ถึงมาตรา ๒๓๑ ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ บททั่วไปของหมวด ๑๒ องค์การอิสระ ตลอดจนเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ รวมทั้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรอิสระอื่นร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

มาตรา ๑๓๐ (๕) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เป็นการไม่ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยในการปฏิบัติหน้าที่ต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน ตลอดจนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน หากความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าโดยทางใดว่ามีบุคคลได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

หรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็น หรือเกินสมควรแก่เหตุ ผู้ตรวจการแผ่นดินก็สามารถดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินจะมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาของส่วนรวมมากกว่าการแก้ไขทุกข์ของรายบุคคล เช่น กรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เห็นว่าความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐอื่นที่จะจัดความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานของรัฐนั้น พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่หากเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบได้ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะแสวงหาข้อเท็จจริงและศึกษาข้อมูลในเรื่องนั้นต่อไปก็ได้

(๒) กำหนดให้มีการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกันขององค์กรอิสระอื่น และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน โดยในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าผู้กระทำการ อันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทาง ในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้ำซ้อนกัน สำหรับการดำเนินการในกรณีที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้น ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติร่วมกันหารือและวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วย

(๓) การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เมื่อบุคคลใดพบเห็นหรือได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือ หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ บุคคลนั้นสามารถ แจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด โดยในการกำหนด ระเบียบดังกล่าวจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเสนอเรื่อง ต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และไม่มีลักษณะบังคับให้เปิดเผยตัวตนผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นเรื่อง การขอให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว และห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการกระทำ ตามหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

(๔) แนวทางการทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ มาตรการและกลไกในการปฏิบัติ หน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มุ่งหมายที่จะกำหนดให้ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นต้องเป็นไปในลักษณะ

กัลยาณมิตร โดยในการแสวงหาข้อเท็จจริงของผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการมุ่งหมายที่จะกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ และก่อนที่จะมีการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ นั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน และต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความสามารถ และอุปสรรคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการตามแนวทางที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะประกอบด้วย

(๕) กำหนดให้มีกระบวนการปรึกษาหารือและหาข้อยุติร่วมกัน เนื่องจากก่อนที่จะมีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานของรัฐ ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องก่อน ดังนั้น เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานของรัฐแล้ว หน่วยงานของรัฐจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่อย่างไรก็ดี หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวจะขัดต่อกฎหมาย หรือกฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือไม่อาจดำเนินการได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติโดยเร็วต่อไป

(๖) กำหนดกลไกมาตรการชี้ขาดกรณีมีการไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปรึกษาหารือร่วมกันแล้วไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด จะช่วยปรับปรุงกลไกการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม รวมทั้งทำให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอิสระอื่น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก ช่วยลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น อำนวยประโยชน์แก่ประชาชนให้ได้รับความผาสุกอย่างทัดเทียมกัน

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินนำไปสู่การยกเลิกกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชน ทำภารกิจนี้

เนื่องจากมาตรา ๒๓๐ และมาตรา ๒๓๑ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยมีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการ ตามมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินในกรณีที่พบเห็นหรือเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่ และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่การปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำ ภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปฏิบัติงาน ร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและองค์กรอิสระอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในกรณีที่เป็น เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นก็ให้มีการแจ้งให้องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจต่อไปได้ และหากเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการ แผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้ง กำหนดให้มีการประสานปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางร่วมกัน ในการช่วยกันขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม แก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

๒.๓ การกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

มาตรา ๒๓๐ และมาตรา ๒๓๑ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีผู้ตรวจการแผ่นดิน)

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๕) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๕) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ททยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากเป็นกฎหมายที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีขึ้น

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๕) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม
 ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพื่อให้การทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถแก้ไขปัญหาในการจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมและลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่ในการสอดส่องและติดตามงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่โดยไม่ต้องรอให้มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนก่อน โดยหากความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าในทางใด ผู้ตรวจการแผ่นดินก็สามารถดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยการปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยกันจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรม หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุต่อไปได้

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่มีการกำหนดระบบอนุญาตไว้แต่อย่างใด

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่

ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการแต่อย่างใด แต่มีการกำหนดให้ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินบางประการต้องมีการปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยรอบคอบ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้ โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมีการปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการวางแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติหน้าที่เรื่องที่สำคัญ เช่น การเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย หรือการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง จะต้องมีการปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันก่อนดำเนินการ นอกจากนี้ ยังมีการวางกรอบแนวทางการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้มีการวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิจารณา รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ตลอดจนระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

- โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับบุคคลที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินในการให้ความเห็น ข้อมูลหรือพยานหลักฐานใดแก่ผู้ตรวจการแผ่นดิน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือความเห็น หรือผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน จึงได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลอื่นทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

เนื่องจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่ผู้ตรวจการแผ่นดิน จะทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กฎหมายบัญญัติ และการเปิดเผยข้อมูลอื่นทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อาจเป็นภัยอันตรายแก่บุคคลที่ให้ข้อมูลแก่ผู้ตรวจการแผ่นดิน และทำให้พยานหลักฐานที่ได้มาถูกทำลายได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ที่กระทำความผิดดังกล่าวต้องได้รับโทษทางอาญา

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

มีการยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมทั้งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วประเทศ

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชิงบวก

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินมุ่งหมายที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชน โดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งเมื่อมีการดำเนินการตามให้เป็นไปตามมาตรการดังกล่าวแล้ว จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพที่เป็นภาระแก่ประชาชน อันจะเป็นการช่วยขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม และเป็นการลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน

นอกจากนี้ การกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับองค์กรอิสระอื่น และกำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน จะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอิสระอื่นอันจะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทุกภาคส่วน

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือที่ไม่แจ้งผู้ตรวจการแผ่นดินให้ทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินภายในเวลาที่กำหนด อาจต้องรับผิดชอบในทางกฎหมายฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตามมาตรา ๓๒ เสรีภาพในเคหสถานตามมาตรา ๓๓ และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญ บางประการที่อาจถูกจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการให้ได้มาซึ่งข้อมูล ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยในกรณีของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดบังคับให้เปิดเผยได้เฉพาะกรณีการขอให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว เพื่อประโยชน์แก่การแจ้งผลการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินให้ผู้ร้องเรียนทราบต่อไป

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

การบังคับให้เปิดเผยตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนเป็นการจำกัดสิทธิเท่าที่จำเป็น เฉพาะกรณีการขอให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว และการให้อำนาจผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในเคหสถานเพื่อตรวจสอบ

ข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการให้บุคคลมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ก็เป็นการจำกัดเสรีภาพเท่าที่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยการดำเนินการดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด นอกจากนี้ได้มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้ง หรือผู้ร้องเรียนไว้แล้ว โดยห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน และผู้ฝ่าฝืนเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐมีการดำเนินการร่วมกันเพื่อช่วยกันจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับประชาชน และมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ จะทำให้การปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก ทำให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่เป็นภาระแก่ประชาชน อันจะเป็นการช่วยจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม และเป็นการลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ และเป็นการอำนวยความสะดวกสุขให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

เมื่อหน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่เป็นภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็นแล้ว การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ จะเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะเกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้มากยิ่งขึ้น

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

เมื่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก จะช่วยลดต้นทุนของผู้ประกอบการในการดำเนินกิจการ

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด

เมื่อหน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่เป็นภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็นแล้ว จะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยเกิดการดึงดูดให้มีการลงทุนในการประกอบกิจการในประเทศเพิ่มมากขึ้น

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้มีการจ้างบุคคลและสถาบัน มาช่วยศึกษาวิจัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินได้ ซึ่งจะเป็นการ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

เน้นกระบวนการทำงานในลักษณะที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน โดยการแสวงหา ความร่วมมือ ประสาน และร่วมกันดำเนินการทั้งจากองค์กรอิสระอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

เมื่อกำหนดแนวทางการทำงานขององค์กรอิสระไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน จะช่วยประหยัดและลดค่าใช้จ่ายในด้านงบประมาณของรัฐ และทำให้รัฐสามารถควบคุมและลด การสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น และเมื่อมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นแล้ว ก็จะช่วยลดภาระและงบประมาณที่สูญเสียไปกับการดำเนินการที่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนโดยไม่จำเป็น รวมทั้งการกำหนดกรอบดุลพินิจในการตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการได้นั้น กำหนดให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่เป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาในเรื่องใดโดยต้องคำนึงถึง ความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งต้องมีการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณที่สูญเสียไปกับการตั้งอนุกรรมการ เกินความจำเป็น

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและ สังคมจะได้รับ ได้แก่

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและทักสั่งเกิดต่อครุรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไป

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้วางกลไกการปฏิบัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน กับองค์กรอิสระอื่นหรือหน่วยงานของรัฐต้องทำงานร่วมกันโดยผ่านการประสาน ปรึกษาหารือ หรือการกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อให้เชื่อมโยงและไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ในบริบทของสังคมไทย ที่ผ่านมา การทำงานในลักษณะดังกล่าวกระทำได้ยาก เนื่องจากองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐจะยังติด อยู่กับอำนาจของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานเป็นหลัก

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับ ประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะทำให้การใช้งบประมาณ ในการดำเนินการตามปกติ มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่ แก่ประชาชน และไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างองค์กรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ เป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและกรอบอัตรากำลังของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีอยู่เดิม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน

เป็นไปตามงบประมาณปกติของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่จะมีภาระด้านงบประมาณที่เพิ่มขึ้นจากการกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายรายเดือนตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

ผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต้องดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยอาจประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้การออกระเบียบเกี่ยวกับการร้องเรียนจะต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ต้องแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ในระหว่างการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์ การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร และในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งกำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมายได้แก่

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

ตำแหน่งดังกล่าวเป็นประธานองค์กรอิสระซึ่งมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

(๑) กำหนดขั้นตอนของผู้ตรวจการแผ่นดินในการแสวงหาข้อเท็จจริงและปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องก่อนมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม

แก่ประชาชน หรือเป็นการแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ โดยระยะเวลาในการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

(๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยในกรณีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน และอาจขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกิน ๖๐ วัน ส่วนกรณีการดำเนินการจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม แก่บุคคลให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน

(๓) ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องแจ้งผลการดำเนินการหรือการไม่รับพิจารณา หรือยุติเรื่องให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ โดยในกรณีที่มิได้รับไว้พิจารณา หรือให้ยุติเรื่อง ให้ระบุเหตุผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย

(๔) ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกปี และในกรณีเร่งด่วนหรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะรายงานให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภา หรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องก็ได้

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

กำหนดให้การใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจการแผ่นดินต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล่าวหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญ

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจในการออกกระเทียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะมอบหมายให้เลขาธิการหรือรองเลขาธิการเป็นผู้ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาแทนผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดก็ได้

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในเรื่องที่มีความสำคัญ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน เช่น การเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย การเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง และการออกกระเทียบ ประกาศ หรือวางแนวทางการทำงาน

(๒) ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๓) ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเมื่อสิ้นปีงบประมาณทุกปี

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

บุคคลภายนอกที่พบเห็นหรือได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ เป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุสามารถที่จะแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้นหรือไม่

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตรารอบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๑๕ การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด	คณะกรรมการสรรหา กำหนดภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๔ (๒) และมาตรา ๓๒ วรรคสาม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๔ (๓) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๖ (๘) และมาตรา ๔๓ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๖ (๑๓) และมาตรา ๒๕ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบกำหนดเกี่ยวกับการมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเลขาธิการหรือรองเลขาธิการ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บุคคลมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่น หรือเข้าไปเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแทนผู้ตรวจการแผ่นดิน	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๒๖ (๑๓) และมาตรา ๒๗ วรรคสอง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทน ของบุคคลหรือสถาบัน หรือการแต่งตั้งอนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น และวิธีปฏิบัติงานของอนุกรรมการ	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๖ (๑๓) และมาตรา ๔๒ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบหรือประกาศในการควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงาน	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๒๖ (๑๐) (๑๓) และมาตรา ๔๘ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบการมอบอำนาจของเลขาธิการให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทน และการกำหนดกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน	ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

 มีการรับฟังความคิดเห็น

 ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ดำเนินการตามแนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)

ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มิถุนายน ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ (นายนาถะฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดหลักการดำเนินการตามหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และใช้อำนาจโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลยพินิจ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน ลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน

กำหนดให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน และผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี จำนวนหนึ่งคน (ร่างมาตรา ๘) ทั้งนี้ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๒ คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ซึ่งมีประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการสรรหา เพื่อทำหน้าที่สรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔) และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๕) และในกรณีที่มีปัญหาว่าผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุลาออกหรือขาดคุณสมบัติหรือมี

ลักษณะต้องห้ามหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๘ วรรคสาม)

๒.๓ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งแสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น ตลอดจนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามหน้าที่ดังกล่าวต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน (ร่างมาตรา ๒๒) ตลอดจนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล่าวหาและปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลยพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๒๑)

(๒) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้เมื่อเห็นว่าเป็นกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ หรือเสนอเรื่องต่อศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ร่างมาตรา ๒๓)

(๓) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจกำหนดแนวทางหรือออกระเบียบหรือประกาศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ แนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่ต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจการแผ่นดินขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับการมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางของบุคคลซึ่งมาให้ความเห็นหรือถ้อยคำ และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนระเบียบหรือประกาศอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ในการออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา รวมทั้งระเบียบและประกาศอื่นนั้น จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือเกิดความล่าช้า รวมทั้งต้องไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควรด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

(๔) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในเรื่องที่สำคัญจะต้องปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน เช่น การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ การปรึกษาหารือร่วมกับองค์กร

อิสระอื่นหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน การเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี หรือการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งการออกระเบียบ ประกาศ หรือการอื่นใดที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้เป็นไปตามมติหรือต้องได้รับความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน และการอื่นใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินตกลงร่วมกัน (ร่างมาตรา ๒๖)

(๕) ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจให้หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา และเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ ทั้งนี้ ต้องกระทำเท่าที่จำเป็น (ร่างมาตรา ๒๕) และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด ผู้ตรวจการแผ่นดินจะขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีที่ไมอาจหลีกเลี่ยงได้จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทนก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างหรือแต่งตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๔ การให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือขององค์กรอิสระอื่น

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า มีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน (ร่างมาตรา ๖) สำหรับกรณีที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้น ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมกันหารือและวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วย (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสาม)

๒.๕ การให้ประชาชนแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน

เมื่อบุคคลใดพบเห็นหรือได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ บุคคลนั้นสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตามระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด โดยระเบียบดังกล่าวต้องดำเนินการโดยมุ่งหมายให้การเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว และไม่มิลักษณะบังคับให้เปิดเผยตัวตนผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน เว้นแต่เป็นเรื่องการขอให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ผู้ร้องเรียนเป็นการเฉพาะตัว (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคสอง) และห้ามมิให้ผู้ใด

เปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๖ การดำเนินการตามหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑) หากความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิใช่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม ว่าบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใดด้วยความรอบคอบ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น หรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ต่อไป เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้ ก่อนการเสนอแนะดังกล่าวจะต้องมีการหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความสามารถ และอุปสรรคของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๓๒)

(๒) หากความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากหน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานพร้อมข้อเสนอแนะให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยเร็ว โดยผู้ตรวจการแผ่นดินจะรายงานให้รัฐสภาและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๗ การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑) เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ แล้ว ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ในกรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินหกสิบวัน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ หากหน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อเสนอแนะดังกล่าวไม่อาจดำเนินการได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายในกำหนดเวลาข้างต้น และปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคนั้นโดยเร็ว เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๓)

(๒) เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการขจัดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่บุคคลใด ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะนั้นภายในสามสิบวัน เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวจะขัดต่อกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบก่อนพ้นกำหนดเวลาสามสิบวันดังกล่าว และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติโดยเร็วต่อไป เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๘ กลไกการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินกรณีที่เห็นว่าความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐอื่น ให้ดำเนินการดังนี้ (ร่างมาตรา ๓๖)

(๑) กรณีที่การดำเนินการในเรื่องนั้นมีกฎหมายกำหนดให้มีการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ไว้แล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(๒) กรณีที่เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นดำเนินการต่อไป แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบได้

(๓) กรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๙ เรื่องที่ห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้พิจารณา หรือให้สั่งยุติเรื่อง หากปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๓๗)

(๑) เรื่องที่เป็นนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่นโยบายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีผลให้มีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

(๓) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๔) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว

(๕) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว

(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

(๘) เรื่องอื่นตามมติที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

๒.๑๐ การตรวจสอบและการรายงานผล

(๑) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องแจ้งผลการดำเนินการตามหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือการไม่รับพิจารณาหรือยุติเรื่อง ให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ โดยในกรณีที่ไม่มีไว้พิจารณาหรือยุติเรื่อง ให้ระบุเหตุผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย (ร่างมาตรา ๓๘)

(๒) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยต้องสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป แต่ไม่ตัดอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะรายงานให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐสภา หรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่อง เพราะเป็นกรณีเร่งด่วนหรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ ในการจัดทำรายงานดังกล่าวให้กระทำการสรุปโดยมิให้ระบุรายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๑๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

กำหนดให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา กำกับดูแล และรับผิดชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๐) มีหน้าที่และอำนาจในการรับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น รวมทั้งอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน ศึกษารวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน และดำเนินการหรือส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิกฎหมายกำหนดหรือที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติมอบหมาย (ร่างมาตรา ๔๑) โดยมีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งตามมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๔๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๔๕)

๒.๑๒ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินในการให้ความเห็น ข้อมูล หรือพยานหลักฐานใดแก่ผู้ตรวจการแผ่นดิน และกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๕๕)

๒.๑๓ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (ร่างมาตรา ๕๖)

(๒) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย และเพื่อประโยชน์ในการรับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๑ ให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุลาออก คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๕๗) และให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามจำนวนที่ยังว่างอยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีคำวินิจฉัย สำหรับกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ หรือในกรณีที่ไม่มีประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และแจ้งให้ประธานวุฒิสภารับเพื่อดำเนินการต่อไป (ร่างมาตรา ๕๘)

(๓) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าประสงค์จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินทำสัญญาจ้างขึ้นโดยให้มีระยะเวลาการจ้างไม่เกินวาระที่จะต้องพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และในกรณีที่มิมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ ให้เป็นไปตามมติของผู้ตรวจการแผ่นดินตามแนวทางในการวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๕๙)

(๔) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๐)

(๕) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และบรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอยู่กับบุคคลใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๑)

(๖) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้โอนบรรดาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งพนักงานหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๔๒ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๖๒)

(๗) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนหรือการดำเนินการอื่นใดตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ถ้าการนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๖๓)
